

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas iela 45, Rīga, LV-1039 | tālrunis 67097200 | fakss 67097277 | e-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

Rīgā

22.09.2022.

Nr. 1/27

(prot. Nr.39, 6.p)

Numerācijas krāpniecības novēršanas noteikumi

*Izdoti saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma
64.panta pirmo daļu un
likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem"
25.panta pirmo daļu*

1. Noteikumi nosaka numerācijas krāpniecības (turpmāk – krāpniecība) pazīmes, kā arī termiņu un kārtību, kādā notiek informācijas aprīte starp elektronisko sakaru komersantu (turpmāk – komersants) un Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisiju (turpmāk – Regulators) un kādā konstatē un novērš krāpniecību.
2. Par krāpniecību uzskatāma darbība, izmantojot galalietotājam paredzētu pakalpojumu vai numerāciju, kas atbilst vismaz vienai no šādām pazīmēm:
 - 2.1. pilnīga vai daļēja izsaucošā numura izmaiņšana, izņemot, ja pamatformātā saņemtam numuram pievieno valsts kodu, kas piešķirts saskaņā ar starptautiskajiem tiesību aktiem;
 - 2.2. izsaukuma uzsākšana no numura vai izsaukuma maršrutēšana, vai saņemšana uz numuru, kas nav aktivizēts vai izmantots tā komersanta elektronisko sakaru tīklā, kuram ir piešķirtas vai tālāknodotas numerācijas lietošanas tiesības uz šo numuru, izņemot viesabonēšanu;
 - 2.3. izsaukuma veikšana no numura vai izsaukuma maršrutēšana, vai saņemšana uz numuru, uz kuru numerācijas lietošanas tiesības nav piešķirtas nevienam komersantam;
 - 2.4. īsziņas vai multivides īsziņas (turpmāk – īsziņa) nosūtīšana no numura, vai īsziņas maršrutēšana vai saņemšana uz numuru, uz kuru numerācijas lietošanas tiesības nav piešķirtas nevienam komersantam;
 - 2.5. komersants galalietotājam lietošanā nodod numuru, uz kuru tam nav piešķirtas, tālāknodotas vai ir anulētas numerācijas lietošanas tiesības;
 - 2.6. komersants nodrošina numura saglabāšanas pakalpojumu numuram, uz kuru Regulators nav piešķīris vai ir anulējis numerācijas lietošanas tiesības;

- 2.7. numerācijas lietošanas tiesības uz numuru izmanto trešā persona bez komersanta, kuram numerācijas lietošanas tiesības ir piešķirtas, piekrišanas;
- 2.8. izsaukums ir veikts vai īsziņa ir nosūtīta, pieļaujot nepareizu numerācijas izmantošanu;
- 2.9. darbības rezultātā atbilstoši šo noteikumu 3.punktam rodas nelietderīga vai mākslīga noslodze, un tā atbilst vismaz vienai no šādām pazīmēm:
 - 2.9.1. neatbildēto izsaukumu radīšana no ārvalsts numura vai numuriem;
 - 2.9.2. neatbildēto izsaukumu radīšana no ārvalsts vai nacionālā numura, uz kuru, veicot izsaukumu, piemēro paaugstinātas maksas tarifu vai tarifu, kas vairākkārtīgi pārsniedz cita Latvijas Republikas komersanta līdzvērtīga elektronisko sakaru pakalpojuma tarifa augšējo robežu;
 - 2.9.3. veikti izsaukumi uz Latvijas Republikas vai ārvalstu numuriem, kuriem tiek piemērots paaugstinātas maksas tarifs;
 - 2.9.4. izsaukumi tiek saņemti no numura, uz kuru, veicot izsaukumu, nav iespējams veikt savienojumu, vai izsaukumu saņem cits galalietotājs;
 - 2.9.5. izsaukuma vai īsziņas maršrutēšanā valsts koda piederība neatbilst publiskā mobilā telefonu tīkla valsts koda piederībai;
 - 2.9.6. no numura veikto izsaukumu vai nosūtīto īsziņu skaits vairākkārtīgi pārsniedz uz numuru saņemto izsaukumu vai īsziņu skaitu;
 - 2.9.7. uz numuru saņemto izsaukumu vai īsziņu skaits vairākkārtīgi pārsniedz no numura veikto izsaukumu vai nosūtīto īsziņu skaitu;
 - 2.9.8. izsaukums ir veikts vai saņemts uz vai no numura, kuram ir noteikts lietošanas ierobežojums – iespēja tikai veikt izsaukumu vai iespēja tikai saņemt izsaukumu;
 - 2.9.9. īsziņa ir nosūtīta vai saņemta uz vai no numura, kuram ir noteikts lietošanas ierobežojums – iespēja tikai nosūtīt īsziņu vai iespēja tikai saņemt īsziņu;
 - 2.9.10. galalietotājs, veicot izsaukumu, saņem automātiskā atbildētāja atbildi un pēc izsaukuma uzsākšanas notiek no galalietotāja neatkarīga izsaukuma pārtraukšana;
 - 2.9.11. saskaņā ar izsaukuma uzsākšanas vai īsziņas nosūtīšanas vietas valsts laiku vienveidīgi izsaukumi veikti vai īsziņas nosūtītas no pirmdienas līdz piektdienai, no plkst.22.00 līdz 8.00, sestdienās, svētdienās vai svētku dienās, vai citā galalietotājam neraksturīgā laikā;
 - 2.9.12. saskaņā ar izsaukuma vai īsziņas saņemšanas vietas valsts laiku vienveidīgi izsaukumi vai īsziņas saņemtas no pirmdienas līdz piektdienai, no plkst.22.00 līdz 8.00, sestdienās, svētdienās vai svētku dienās, vai citā galalietotājam neraksturīgā laikā;
 - 2.9.13. noslodzi rada pieslēguma punktam pievienota galiekārta;
 - 2.9.14. izsaukuma laikā, to nepārtraucot, no izsaucošā numura tiek veikts jauns izsaukums uz to pašu vai citu izsaukamo numuru;
 - 2.9.15. izsaukuma laikā, to nepārtraucot, uz izsaukamo numuru tiek saņemts jauns izsaukums no tā paša vai cita izsaucošā numura;
 - 2.9.16. izsaukumi no nacionāliem numuriem tiek saņemti no ārvalsts komersanta elektronisko sakaru tīkla, izņemot viesabonēšanu un numurus eksteritoriālai izmantošanai.

3. Nelietderīga vai mākslīga noslodze ir veikti, maršrutēti vai saņemti izsaukumi, kā arī nosūtītas, maršrutētas vai saņemtas īsziņas, kas atbilst vismaz vienai no šādām pazīmēm:
 - 3.1. izsaukumi vai īsziņas ir neraksturīgi, vienvēidīgi, ko raksturo šādi parametri:
 - 3.1.1. izsaukumu ilgums;
 - 3.1.2. izsaukumu veikšanas vai īsziņu nosūtīšanas regularitāte un apjoms uz numuru vai numuriem;
 - 3.1.3. izsaukumu vai īsziņu saņemšanas regularitāte un apjoms no numura vai numuriem;
 - 3.2. izsaukumi ir veikti galalietotājam neraksturīgā apjomā, kas nav noteikts elektronisko sakaru pakalpojuma līgumā, vai izmantojot papildu pakalpojumu (izsaukuma pāradresācija; iespēja izsaukuma laikā, to nepārtraucot, atbildēt uz citu izsaukumu; savienojums vienlaicīgi ar vairākiem galalietotājiem), kas palielina komersanta kopējo noslodzes apjomu;
 - 3.3. izsaukumi ir saņemti galalietotājam neraksturīgā apjomā, kas nav noteikts elektronisko sakaru pakalpojuma līgumā, vai izmantojot papildu pakalpojumu (izsaukuma pāradresācija; iespēja izsaukuma laikā, to nepārtraucot, atbildēt uz citu izsaukumu; savienojums vienlaicīgi ar vairākiem galalietotājiem), kas palielina komersanta kopējo noslodzes apjomu;
 - 3.4. īsziņas ir nosūtītas galalietotājam neraksturīgā apjomā, kas nav noteikts elektronisko sakaru pakalpojuma līgumā, vai izmantojot automātisku īsziņu nosūtīšanu vienlaicīgi vairākiem galalietotājiem, kas palielina komersanta kopējo noslodzes apjomu.
4. Komersants nekavējoties pārtrauc noslodzes maršrutēšanu no elektronisko sakaru tīkla vai galiekārtas, ja komersants ir konstatējis krāpniecību.
5. Komersants nekavējoties pārtrauc noslodzes maršrutēšanu, ja komersants ir konstatējis, ka noslodze no publiskā telefonu tīkla numuriem, kurus izmanto galalietotāji šī komersanta elektronisko sakaru tīklā, tiek maršrutēta no cita komersanta elektronisko sakaru tīkla, izņemot viesabonēšanu, vai šo numuru izmantošanu pakalpojumu sniegšanai privātiem elektronisko sakaru tīkliem, ja tie pieslēgti vairākiem publiskiem elektronisko sakaru tīkliem.
6. Komersants, šo noteikumu 4. un 5.punktā minētajos gadījumos pārtraucot noslodzes maršrutēšanu un piekļuvi attiecīgajam numuram vai numuru diapazonam, informē par to galalietotāju, kuram lietošanā nodots attiecīgais numurs.
7. Ja komersants ir konstatējis iespējamo krāpniecību, kurai nepieciešama izvērtēšana, tas Regulatoram 10 darbdienu laikā no iespējamās krāpniecības konstatēšanas brīža iesniedz iesniegumu par iespējamo krāpniecību (turpmāk – iesniegums), nosūtot uz Regulatora elektroniskā pasta adresi sprk@sprk.gov.lv, iesniegumam pievienojot:
 - 7.1. iespējamās krāpniecības noslodzes datus;
 - 7.2. informāciju par maršrutēšanas pārtraukšanu un piekļuvi attiecīgajam numuram vai numuru diapazonam.
8. Komersants nosūta Regulatoram noslodzes datus, iekļaujot vismaz šādu informāciju:
 - 8.1. numurs vai numuri, no kuriem veikti izsaukumi vai nosūtītas īsziņas;
 - 8.2. numurs vai numuri, uz kuriem veikti izsaukumi vai nosūtītas īsziņas;
 - 8.3. izsaukuma uzsākšanas laiks vai īsziņas nosūtīšanas laiks;
 - 8.4. izsaukuma pabeigšanas laiks vai izsaukuma ilgums, ja maršrutēts izsaukums;

- 8.5. komersantam pieejamā informācija par elektronisko sakaru tīkliem, no kuriem saņemti izsaukumi vai īsziņas;
- 8.6. komersantam pieejamā informācija par elektronisko sakaru tīkliem, uz kuriem maršrutēti izsaukumi vai īsziņas;
- 8.7. cita informācija, kuru komersants uzskata par nepieciešamu.
9. Ja komersants ir konstatējis iespējamo krāpniecību, kurai nav nepieciešama izvērtēšana, tas Regulatoram 10 darbdienu laikā no iespējamās krāpniecības konstatēšanas brīža iesniedz informāciju, nosūtot to uz Regulatora elektroniskā pasta adresi fraud@sprk.gov.lv.
10. Regulators pēc iesnieguma saņemšanas 10 darbdienu laikā:
 - 10.1. noskaidro, kuram komersantam ir piešķirtas numerācijas lietošanas tiesības uz numuriem, kas ir iesaistīti iespējamā krāpniecībā;
 - 10.2. ja nepieciešams, informē par iesniegumu un pieprasa noslodzes datus komersantam, kura numerācijas lietošanas tiesības ir izmantotas iespējamā krāpniecībā vai kurš maršrutēja šos izsaukumus, pieprasījumu nosūtot elektroniski komersanta kontaktpersonai saistībā ar krāpniecības jautājumiem un uz komersanta juridisko adresi vai oficiālo elektronisko adresi;
 - 10.3. informē iesnieguma iesniedzēju par tālāko Regulatora rīcību.
11. Šo noteikumu 10.2.apakšpunktā minētais komersants Regulatora noteiktajā termiņā sniedz atbildi par iespējamo krāpniecību, nosūtot to uz Regulatora elektroniskā pasta adresi sprk@sprk.gov.lv.
12. Regulators izvērtē un komersantam, kas iesniedza iesniegumu, sniedz vērtējumu par iespējamās krāpniecības atbilstību krāpniecības pazīmēm, analizējot Regulatora rīcībā esošo informāciju, tai skaitā komersanta noslodzes datus.
13. Ja komersants maina tā kontaktpersonu saistībā ar krāpniecības jautājumiem, komersants 10 darbdienu laikā iesniedz Regulatoram aktuālo informāciju, norādot kontaktpersonas vārdu, uzvārdu, tālruni un elektroniskā pasta adresi.
14. Ja komersants sāk izmantot izsaukumu sertificēšanas mehānismus, viņš par to paziņo Regulatoram 10 darbdienu laikā.
15. Atzīt par spēku zaudējušu Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2015.gada 3.decembra lēmumu Nr.1/20 "Krāpniecības, izmantojot numerāciju, novēršanas noteikumi" (Latvijas Vēstnesis, 2015, 240.nr.; 2016, 228.nr.; 2019, 29.nr.).
16. Noteikumi stājas spēkā 2022.gada 1.oktobrī.

Priekšsēdētāja

A. Ozola

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU